Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΔΜΑ

«ΝΕΚΡΩΘΗΚΕ» ΧΘΕΣ Η ΑΓΟΡΑ τῶν Πατρῶν. — Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν πρόκειται γιὰ σχῆμα λόγου ἢ γιὰ φιλοφρόνηση πρὸς τοὺς πρωταγωνιστὲς τῆς κινητοποιήσεως. —Πρά γματι ὅλα τὰ μαγαζιὰ ἔβαλαν λουκέτο χωρὶς ἐξαιρέσεις. — Καὶ πρὸ παντὸς τὴ ρωμέικη συνήθεια νὰ ἔχουμε καὶ τὸ σκῦλο χορτάτο καὶ τὴν πίττα ἀτόφια. — Χθὲς οἱ ἐπαγγελματοβιοτέχνες ἄν καὶ ἐξ ἀντικειμένου κατὰ τῶν γνωστῶν κυβερνητικῶν μέτρων ἀπέκτησαν . . . Καραμανλικὸ πεῖσμα. — Κι' ἔτσι ὅταν ἔλεγαν κλειστά, ἐννοοῦσαν κλειστά! ⁂ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ Η ΕΙΚΟΝΑ τῆς ἐρημώσεως ἦταν ἐντυπωσιακώτερη στὸ κέντρο τῆς πόλεως. — Ἕνα κέντρο, ποὺ θύμιζε Κυριακὴ Ἀργία. — Μόνο ποὺ στὴν ἀτμόσφαιρα δὲν ἦταν διιάχυτος ὁποιοσδήποτε ἑορταστικὸς τόνος. — Ἀντίθετα ὑπῆρχε πολλὴ νευρικότητα, ἀλλὰ καὶ σκεπτικισμός. — Ὁπωσδήποτε ἡ πειθαρχία τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν στὶς ἀποφάσεις τῶν διοικήσεών τους καὶ μάλιστα στὴν ἔκταση ποὺ σημειώθηκε εἶναι ἕνα καινούργιο στοιχεῖο γιὰ τοὺς περαιτέρω ἀγῶνες τοῦ κλάδου. — Ἀλλὰ βέβαια καὶ γιὰ τὴν . . . κυβέρνηση.

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Ὅσο ἀγόρασαν...

Η ΡΕΥΣΤΗ καὶ ἀλλοπρόσαλλη ἐποχή μας μὲ τὶς ἀντιφατικότητες καὶ τὶς ἀντινομίες ποὺ τὴν διακρίνουν, ἔχει προκαλέσει τὴν ἀναστροπὴ τῶν περισσοτέρων καθερισμένων ἠθικῶν κανόνων καὶ ἀξιῶν τῆς ζωῆς, ποὺ ἰσχυσαν μέχρι χθές μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τὶς διαδεχθοῦν νέες ἰδέες καὶ καινούργιες θεωρήσεις κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς. Σὲ παγκόσμια κλίμακα, λοιπόν, τὸ θλιβερὸ αὐτὸ φαινόμενο, ἔχει λάβει ἀνησυχητικὲς διαστάσεις καὶ ἔχει ἐπηρεάσει βαθύτερα τοὺς νέους ποὺ εἶναι ὁπωσδήποτε καὶ οἱ πιὸ δεκτικοὶ τέτοιου εἴδους ἐπιδράσεων.

Ὡστόσο ἡ περίεργη αὐτὴ κατάσταση ἀκόμη καὶ στὴ χώρα μας (ἀν καὶ δὲν ἔχει εἰσβάλει μὲ τὴν ἔντασή καὶ τὴν ἔξαρση ποὺ παρατηρεῖται σὲ ἄλλες χώρες) ἔχει ἀναφισβήτητα ἀρχίσει νὰ ἐπηρεάζει ὡρισμένους νεαροὺς. Πρόσφατα περιστατικὰ μὲ πρωταγωνιστὲς νεαρὰς ἡλικίας ἄτομα ὑπογραμμίζουν ἐμφανέστατα τὴ θλιβερὴ αὐτὴ πραγματικότητα, δίνοντας συνάμα σοβαρὴ ἀφορμὴ γιὰ πλατύτερη περίσκεψη καὶ σοβαρώτερο προβληματισμό.

Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἡ ἐξιχνίαση τῆς μεγάλης κλοπῆς τῶν δύο ἑκατομμυρίων ποὺ ἡ τελευταία φάση της ἔλαβε χώρα μέσα στὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας καὶ συγκεκριμένα στὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου. Ἡ ποιοτικότητα τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἔχει ὡς ἑξῆς: Στὸ χωριὸ Ἅγιος Γεώργιος τῆς Λεβαδείας, ἦταν τὸ σπίτι τοῦ Χασάλαμπου Νέλλα, ποὺ εἶχε ἐπιστρέψει πρόσφατα ἀπ' τὸ Κογκὸ ὅπου διέμενε πολλὰ χρόνια.

Ἦταν ἑπόμενο, λοιπόν, τὸ σπίτι του νὰ θεωρηθῆ πραγματικὸ χρυσοτυχεῖο καὶ νὰ γίνῃ ὁ στόχος τῶν δύο δεκαεπτάχρονων νεαρῶν, ποὺ πίστευαν ὅτι ἂν κατώρθωναν νὰ εἰσβάλουν θὰ ἀποκομίζαν σωστὸ θησαυρό. Ἐπειδὴ μάλιστα ὁ τρόπος τῶν δραστῶν ἦταν συγγενικός του καὶ φυσικὰ γνώριζε τὶς ἀνθρώπινες τοῦ εἰσβολέως, πότε δηλαδὴ ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπίτι, παρακολουθοῦσε τὴ συγκεκριμένη ὥρα τῆς ἀπουσίας του καὶ μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ συγγενοῦς, μαζὶ μὲ τὸ φιλαράκο του, μπῆκαν μέσα καὶ πῆραν πέντε μεγάλα ἐλεφαντόδοντα ἀπ' τὰ ὁποῖα τὰ δύο ἦσαν ἔξοχα καὶ πρωτότυπα σκαλισμένα, διάφορα ἐβένινα ἀγαλματίδια, ἄλλα σκαλιστὰ τεχνουργήματα, πολλὰ πρωτότυπα ἀφρικανικὰ ὄργανα κατασκευασμένα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο καὶ ἐπενδυμένα μὲ δέρμα φιδιοῦ καὶ τέλος δεκάδες σουβενὶρ ἀξίας συνολικῶς ἄνω τῶν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Μετὰ τὴν καταγγελία, ἡ Ὑποδιεύθυνση Ἀσφαλείας Προαστίων κινητοποιήθηκε μιὰ καὶ εἶχε τὴν πληροφορία ὅτι ἐνδέχετο τὰ κλοπιμαῖα νὰ φυγαδευθοῦν στὴν τρωτεύουσα. Ἀπὸ τὴ συγκέντρωση καὶ τὸν ἔλεγχο τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν, ἐνετόπισε, πράγματι τὸ θησαυρὸ ποὺ εἶχε πουληθῆ στὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας καὶ συγκεκριμένα σὲ μεγάλο κατάστημα τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τὶ πινακίου φακῆς. Δηλαδὴ 19.600 δραχμές... Στὴ συνέχεια ἐπακολούθησε ἡ σύλληψη τῶν δύο νεαρῶν δραστῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ ὡμολόγησαν τὴν πράξη τους μὲ πλήρη περιγραφὴ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων στοιχείων τοῦ... ἐγχειρήματος γιὰ τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ναὶ μὲν διετράχθη στὴ Λεβαδειά, ἀλλὰ ἐξιχνιάστηκε στὴν καρδιὰ τῆς Ἀθήνας, ἐκεῖ δηλαδὴ ποὺ τὸ πρᾶγμα δυσκολεύει, λόγω ὄχι μόνον τοῦ πολυανθρώπου τῆς πρωτευούσης, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅτι ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ «ἀν φὰν γκατέ» τοῦ ὁ κόσμος...

Πάντως, οἱ νεαροὶ κλέπτες, θὰ εἶχαν καὶ μιὰ ἱκανοποίηση. Ἀφοῦ δηλαδὴ μετὰ τὴ σύλληψή τους πληροφορήθηκαν τὴν πραγματικὴ ἀξία τῶν κλοπιμαίων, εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ ἔνιωσαν ἰδιαίτερη ἐύχαρίστηση γιὰ τὸ «πταγλάρωμα τοῦ ἀλεπταποδόχου», τοῦ ἤθελε νὰ τοὺς πιάσῃ κορόϊδα.

ΠΑΝ

Ὁ Χίτλερ καὶ ἡ Ντῆτριχ

Η ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ δὲν ἔχει ἀκόμη ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸ προσκήνιο παρὰ τὰ 75 χρόνια της.

Τώρα ἐμφανίζεται σὲ ρεσιτὰλ καὶ ἡ ὄρεξή της μένει ἀμείωτη. Αἴφνης, στὸ παρισινὸ ρεστωρὰν ποὺ γευμάτισε πρόσφατα μὲ τὸν παλαιό της φίλο τὸν Πιὲρ Ὠμὸν (ποὺ εἶναι 10 χρόνια νεώτερός της) ἔφαγε ἄφθονα στρείδια καὶ κατὰ τὰ ἐπιδόρπια δήλωσε ὅτι ἔκαμε μήνυση γιὰ συκοφαντικὴ δυσφήμιση στὸν Γερμανὸ σκηνοθέτη Λόλεμ.

Ἡ αἰτία: Ὁ κύριος αὐτὸς τὴν παρουσίασε σὲ μιὰ ταινία του νὰ συναντᾶ κρυφὰ τὸν Χίτλερ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου. «Δὲν εἶχα ποτὲ τὴν εὐτυχία νὰ γνωρίσω τὸν ἄθρωπο αὐτό, εἶπε ἡ Μάρλεν ποὺ ὑπῆρξε γνωστὴ ἀντιναζιστρια...».

Ἀντὶ ἐράνου

ΓΙΑ ΝΑ βρεθοῦν τὰ χρήματα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν ἐτήσια ἐκδρομὴ τῶν μαθητῶν τῆς τελευταίας τάξεως τοῦ Α' Λυκείου Ἀρρένων τῆς Κερκύρας, ἡ μαθητικὴ κοινότητα, ὠργάνωσε στὸν Ὀρφέα κινηματογραφικὴ προβολὴ μὲ τὸ ἔργο τοῦ Θανάση Βέγγου «Διακοπὲς στὸ Βιετνάμ».

Μὲ εἰσιτήριο 20 δραχμὲς μαζεύτηκαν ἀρκετὰ χρήματα γιατὶ δὲν ἦταν μόνο μαθητὲς ἀλλὰ καὶ μεγάλοι ποὺ παρακολούθησαν τὴν προβολή. Ἔτσι ἔμειναν ἱκανοποιημένοι καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἔδωσαν καὶ ἐκεῖνοι ποὺ εἰσέπραξαν χωρὶς νὰ μεσολαβήσουν ἐκκλήσεις, ἔρανοι καὶ τὰ παρόμοια ποὺ ἐξευτελίζουν καὶ τὸ σκοπὸ καὶ τὰ μέσα.

Τὴν ὡραία πρωτοβουλία τῆς μαθητικῆς αὐτῆς Κοινότητος, ἄς τὴν ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι.

Ὁ «Ἐρωτόκριτος»

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ τῆς κρητικῆς λογοτεχνίας τοῦ 17ου αἰῶνα, ὅπως τὸ ἔχουν χαρακτηρίσει οἱ πιὸ ἔγκυροι κριτικοὶ καὶ ἱστορικοὶ τῆς λογοτεχνίας μας, κυκλοφόρησε σὲ τρίτη ἔκδοση ἀπὸ τὸν Ἐκδοτικὸ Οἶκο «Ἀστήρ» Ἀλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου. Τὸ κείμενο, ὅπως καὶ τὰν προηγουμένων ἐκδόσεων ἀπὸ τὸν ἴδιο ἐκδοτικὸ οἶκο, βασίζεται στὴν πιὸ ὑπεύθυνη ἔκδοση τοῦ ἔργου ἀπὸ τὸν Σπ. Ξανθουδίδη. Προτάσσεται διεξοδικὴ κριτοπιστικὴ εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὸν κ. Θηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Λίνο Πολίτη, εἰδικὸν γιὰ τὴν κρητικὴ λογοτεχνία, ἡ ὁποία καὶ ἔχει ρηξικὰ ἀναθεωρηθεῖ γιὰ τὴν τρίτη ἔκδοση, ὥστε νὰ περιλαμβάνει τὰ πορίσματα τῶν φιλολογικῶν ἐρευνῶν τῶν τελευταίων εἴκοσι πέντε χρόνων. Ἔτσι ἐξετάζονται μὲ κάθε λεπτομέρεια τὸ ζήτημα τῆς χρονολόγησης τοῦ ἔργου, τῶν πηγῶν καὶ τοῦ προσώπου τοῦ ποιητῆ.

Φιλοτελικὰ

ΚΑΤΑ τὸν μῆνα αὐτόν, ἡ φιλοτελικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ἰσραὴλ κυκλοφορεῖ τὶς ἀκόλουθες ἐνδιαφέρουσες σειρὲς γραμματοσήμων.

1) Γραμματόσημα ποὺ ἀπεικονίζουν παιδικὰ σχέδια μὲ θέμα τὴν εἰρήνη. Οἱ εἰκόνες προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἄλμπουμ ποὺ ἐκυκλοφόρησε προσφάτως μὲ τίτλο «Ἡ εἰρήνη μου»

2) Μιὰ σειρὰ ἀπὸ τρία γραμματόσημα γιὰ τὸν Λίλιεν, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε στὴ Γαλικία καὶ ἐμπνεύσθηκε τὸ ἔργο του ἀπὸ τὴ Βίβλο. Πέθανε τὸ 1925 χωρὶς νὰ προφθάσῃ νὰ δῆ τὴν ἀναγέννηση τοῦ Ἰσραήλ.

3) Ἕνα γραμματόσημο ἀφιερωμένο στὴν ἐθελοντικὴ ἐργασία.

Τὸ ἐφιλοτέχνησε ἡ νεαρὴ Ρέα Χλάβιν ποὺ μετανάστευσε στὸ Ἰσραὴλ ἀπὸ τὴ Ρωσία τὸ 1967.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Δυσκολίες μαθήσεως καὶ ἀγωγῆς

Ὑπὸ ΑΘ. ΜΑΚΡΗ, διδασκάλου

Δύσκολα παιδιὰ καὶ μειονεκτικοὶ νέοι, εἶναι οἱ ἀναπτυσσόμενοι ἄνθρωποι, ποὺ παρουσιάζουν ἰδιαίτερες δυσκολίες στὴν προσαρμογή τους πρὸς τὴ ζωὴ καὶ τὶς ἀπαιτήσεις της, ὅπως καὶ στὶς παιδαγωγικὲς προσπάθειες τῶν γονιῶν καὶ δασκάλων τους.

Θὰ θεωρήσουμε τὸ μειονεκτικὸ ἄτομο ἀπὸ τὴν ὀπτικὴ γωνία τῶν νέων ἐπιστημονικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐξελίξεων. Ἐπίσης, ἀντικρύζουμε ὁλόκληρο τὸ φάσμα τῶν μειονεξιῶν τῆς παιδικῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, ἔχοντας ὑπόψη ὅτι τελικὸς σκοπός μας πρέπει νὰ εἶναι «ἡ κοινωνικὴ ἔνταξη» τῆς διαταραγμένης προσωπικότητος τῶν μειονεκτικῶν νέων.

Δὲν παρουσιάζει δυσκολίες τὸ ἄτομο, ποὺ ἀντιμετωπίζει καὶ ὑπερνικᾶ τὰ ἐμπόδια καὶ ἐπιλύει τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς του.

Ὁ ὁμαλὸς ἄνθρωπος μορφώνει τὸ ἰδανικὸ τῆς ζωῆς του ἀνάλογα πρὸς τὶς ἀντικειμενικὲς ἀξίες. Ἡ εἰκόνα ποὺ σχηματίζει περὶ τοῦ κόσμου καὶ γιὰ τὸ ἰδανικὸ τῆς ζωῆς ἐμπνέει πλέον τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ ἀτόμου καὶ διαμορφώνει τὶς σχέσεις του μὲ τὴν Κοινωνία.

Τὰ προβλήματα κάθε ἀνθρώπου ὡς κοινωνικοῦ ὄντος, εἶναι νὰ ἐργασθῆ, συνεργασθεῖ καὶ ἀναπτεράγει ἄλλους ἀνθρώπους. Ὀρθὴ ἐπίλυση αὐτῶν εἶναι ἐκείνη, ποὺ συμβιβάζεται ἡ διατήρηση καὶ τελειοποίησι τοῦ ἀτόμου μὲ τὴν διατήρηση καὶ τελειοποίηση τῆς κοινωνίας.

Κάποτε ὁ Πρόεδρος τῶν Η. Π.Α. Φ. Ροῦσβελτ ἔλεγε: «Ὁ βαθμὸς τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς Ἔθνους, δὲν μετριέται μὲ τὶς ὑψηλὲς μηχανικὲς κατακτήσεις, μὲ τὴ λάμψη τοῦ πλούτου καὶ τὴν εὐμάρεια τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ μὲ τὸ τί πράττει γιὰ τοὺς ἀδύναμους καὶ ἐλάσσονες, γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἀλληλεγγύη τῶν συνανθρώπων τους».

Μὲ βάση τὴν προσαρμογὴ τοῦ ἀτόμου στὸ περιβάλλον του, δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ θεωρήσουμε ὡς δύσκολο τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ποὺ δὲν εἶναι σὲ θέση ν' ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, κι' ἔτσι παρακωλύεται ἡ ὁμαλή του ἀτομικὴ ἐξέλιξη. Ὑπάρχει μία κατηγορία δυσκολιῶν, ποὺ δέν καθιστοῦν τὸ ἄτομο ἀνίκανο νὰ ἐνταχθεῖ στὴν κοινωνικὴ ζωή, τὸ ταλαιπωροῦν ὅμως καὶ τοῦ ἐλαττώνουν τὸ βαθμὸ ψυχικῆς ἀποδόσεως.

Δέν εἶναι μόνον ὀργανικοὶ οἱ λόγοι ποὺ προκαλοῦν τὰ μειονεκτικὰ αἰσθήματα. Πολὺ συχνὰ αὐτὰ ὀφείλονται σὲ καθαρὰ ψυχικοὺς διανοητικούς, κοινωνικοὺς λόγους καὶ προπάντων σὲ συναισθηματικοὺς τραυματισμοὺς κατὰ τὴν παιδικὴ ἡλικία.

Οἱ δυσκολίες, ὡς ἕνα σημεῖο, ὀφείλονται καὶ στὸ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο καὶ στὴν ἀνάπτυξη τῆς τεχνολογίας. Ἕνα ἀγροτόπαιδο, μέσα στὸ ἀγροτικὸ περιβάλλον τους, μπορεῖ νὰ μὴν ἐμφανίζει δυσκολίες, ἀπεναντίας, ὅμως ἂν βρεθεῖ σὲ βιομηχανικὸ περιβάλλον μὲ αὐξημένες ἀπαιτήσεις, εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται καὶ νὰ φαίνεται ὡς δύσκολο καὶ καθυστερημένο. Κατὰ συνέπεια, ἡ ἔννοια τῆς καθυστερήσεως καὶ μειονεξίας δὲν περιορίζεται μόνο στὰ ὑπολειπόμενα ἀπὸ νοημοσύνη ἄτομα, ἀλλὰ περικλείει ὅλες τὶς περιπτώσεις τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα, γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν κανονικὰ στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ περιβάλλοντός των.

Δύσκολα καὶ μειονεκτικὰ παιδιὰ εἶναι κυρίως: 1) Τὰ ἐλλιπῆ καὶ ἀσθενῆ κατὰ τὸ σῶμα. 2) Τὰ ἀπροσάρμοστα, παραμελημένα, νευρωτικὰ καὶ ψυχοπαθῆ καὶ 3) Τὰ καθυστερημένα στὴν εὐφυΐα, νόηση μνήμη, ἀντίληψη κ.λ.π.).

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Ἡ ἐμφάνιση τῶν δυσκολιῶν ἐξωτερικεύεται μὲ τὰ ἑξῆς συμπτώματα: α) Ἀταξίες ὡς πρὸς τὴν συμπεριφορά, ὅπως ζηλοτυπία, ἀψιθυμίες, σκληράδα, κοινωνικὴ δειλία καὶ ἀποφυγὴ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἀντικοινωνικὲς πράξεις: κλοπή, ψεῦδος, αὐθάδεια, ἀποχὴ ἀπὸ τὸ σχολεῖο, σεξουαλικὲς ἀνωμαλίες. 6) Συμπτώματα, ὡς ὑγρὰ κρεββάτια, τραυλισμοί, ἀναγκαστικὲς πράξεις, ὑπνοβασία, ἔμετος ἢ ἀντιδράσεις μετατροπῆς, ὡς ἀλλεργία, ἄσθμα, πυρετός, ἔκζεμα κ.λ.π. γ) Ψυχονευρωτικὰ συμπτώματα, ὅπως φόβος τῆς μορφῆς τοῦ ἀρνητισμοῦ καὶ τῆς νευρασθενείας. Ἔμμονες σκέψεις, ἀνωμαλία ἀποκτήσεως συνηθειῶν καὶ ἀδυναμία πνευματικῆς συγκεντρώσεως. Παρατηρεῖται ἄρνηση τῆς ζωῆς, ὅπως μέθης, ταξικομανία, σεξουαλικὲς διαστροφές, φυγὴ στὶς φαντασιώσεις. Ἡ σωματοψυχική— πνευματικὴ ἀνάπτυξη συντελεῖται ἀκανόνιστα καὶ δὲν προωθεῖται σταδιακά, ἀλλὰ μὲ ἀπότομα ἅλματα.

Ἀλλὰ μειωτικὰ συναισθήματα δημιουργοῦν καὶ ἄλλοι λόγοι, ψυχικῆς φύσεως, ποὺ ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται ἀσήμαντοι. Ἡ ἀποτυχία τῶν ἐφήβων στὶς ἐξετάσεις, ἡ ἀντιμετώπιση ἀλύτου σοβαροῦ προβλήματος, ὅπως π.χ. ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸ ἄτομο τὴν αὐτοεκτίμηση καὶ τοῦ δίνουν τὸ συναίσθημα, ὅτι δὲν ἀξίζει Γι' αὐτὸ χρειάζεται νὰ μάθουμε πῶς νὰ χάνουμε ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἐνωρίτερα λέγει ὁ ΣΑΝΤΛΕΡ. Τὰ θύματα ὅμως τοῦ αἰσθήματος μειονεκτικότητας, συνεχίζει ἐπειδὴ δὲν γνωρίζουν καλὰ πῶς νὰ χάνουν, τρέμουν τὸν συναγωνισμό. Προπάντων ὁ συναγωνισμὸς καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς ταλαιπωροῦν ψυχικὰ τὸ ὑπερευαίσθητο ἄτομο μὲ αἰσθήματα ἀνασφάλειας καὶ ἀδυναμίας. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ ὑποστηριχθοῦν ἡ αὐτοπεποίθηση καὶ ἡ προσωπικότητα, τὰ μεγαλύτερα αὐτὰ δῶρα τῆς φύσεως.

ΑΥΡΙΟΝ: Οἱ σωματικοί—νευροφυσιολογικοὶ παράγοντες τῶν δυσκολιῶν.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΕΞΑΤΜΙΣΕΩΝ
ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΩΝ 6
(Ἔναντι Ἀγ. Διονυσίου)
ΤΗΛ. 420-736

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΣΗΚΩΜΟ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἦθος τοῦ '21 στὸν Μακρυγιάννη

Ὑπὸ ΑΝΤ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, φιλολόγου

"Αν σκοπὸς τῶν ἑορτασμῶν τῶν ἐθνικῶν μας ἐπετείων εἶναι ὄχι ἁπλῶς νὰ ξαναθυμηθοῦμε τὰ παλιά, μὰ καὶ νὰ ξαναβαπτισθοῦμε μὲ στὸ πνεῦμα τῶν καιρῶν ἐκείνων, στὴν περίπτωση τοῦ Εἰκοσιένα κανεὶς δὲν ἐκφράζει καλύτερα τὸ πνεῦμα του ὅσο τὰ κείμενα ποὺ μᾶς ἄφησε ὁ Γιάννης Μακρυγιάννης.

Γεννήθηκε τὸ 1797 κοντὰ στὸ Λιδωρίκι κι' ἀσχολήθηκε ἀρχικὰ μὲ τὴ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριο· τὸ 1820 μυήθηκε στὴ Φιλική Ἑταιρεία καὶ τὸ 21, μὲ τὴν ἔναρξη τῆς Ἐπαναστάσεως ἦλθε στὴν Πάτρα.

Μετὰ ἀπὸ περιπέτειες (τὸν συνέλαβαν οἱ Τοῦρκοι καὶ παρὰ λίγο θὰ τὸν κρεμοῦσαν) γύρισε στὴν Ἄρτα κι' ἀπὸ κεῖ στὸ στρατόπεδο τοῦ διάσημου ἀμαρτωλοῦ Γώγου Μπακόλα. Ἔδρασε ἀρχικὰ στὰ Σάλωνα καὶ τὴν Ἀθήνα. Ἀνδραγάθησε ἀργότερα ὑπερασπίζοντας τὸ Νιόκαστρο κατὰ τοῦ Ἰμπραήμ, τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, κι' ἀργότερα τὸν Πειραιᾶ, μαζὶ μὲ τὸν Καραϊσκάκη. Μετὰ τὸν ξαναβρίσκομε νὰ πρωταγωνιστεῖ στὴν Ἐπανάσταση τῆς 3ης Σεπτεμβρίου. Τὸ αὐλικὸ περιβάλλον δὲν τοῦ τὸ συγχώρησε καὶ τὸ 1853 ὁ Μακρυγιάννης, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἄδολους πατριώτες τῶν καιρῶν ἐκείνων, περνᾶ δικαστήριο. Καταδικάζεται σὲ θάνατο καὶ φυλακίζεται στὴν Ἀκρόπολη, αὐτὴ ποὺ τόσες φορὲς εἶχε ὑπερασπίσει. Μετὰ ἀπὸ ἑνάμισυ χρόνο ὁ Βασιλιᾶς ὑποχωρώντας στὴν πίεση τοῦ Δ. Καλλέργη, πρωταγωνιστοῦ κι' αὐτοῦ τῆς 3ης Σεπτεμβρίου, τοῦ ἄωσε χάρη.

"Ολ' αὐτὰ τὰ χρόνια ἐπανειλημμένα πρωταγωνίστησε μὲ τὸ κύρος του καὶ μὲ τὴν πεῖρα του στὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος. Τὸ 1863 ἤρθε μέρος στὴ Συντακτικὴ Ἐθνοσυνέλευση καὶ πέθανε στὶς 27 Ἀπριλίου 1864 ἀφοῦ λίγες μέρες πρὶν τιμήθηκε μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ Ἀντιστρατήγου.

Ἐλάχιστα γράμματα γνώριζε ὁ Μακρυγιάννης, κι' ὅμως ἔγραψε μόνος του καὶ χωρὶς καμμιὰ βοήθεια τ' Ἀπομνημονεύματά του. Προσπάθησε σ' αὐτὰ νὰ ἐκθέσει τὰ ὅσα γεγονότα καὶ πρόσωπα γνώρισε ἀπὸ κοντά, ὅσο νόμιζε πιὸ ἀμερόληπτα, καὶ νὰ κρίνει τὰ πρῶτα χρόνια τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους. Τὸ ἔργο του, παρὰ τὶς προσωπικές προτιμήσεις ἢ ἀντιπάθειες τοῦ Μακρυγιάννη, παραμένει μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ σημαντικὲς πηγὲς τοῦ Ἀγῶνα καὶ ταυτόχρονα ἀξιόλογη προσπάθεια πολιτικῆς κατηχήσεως καὶ ἐθνικοῦ φρονηματισμοῦ τῶν νεωτέρων.

Γράφει στὴν Εἰσαγωγὴ τοῦ ἔργου του:

«Ἀφοῦ λοιπὸν καταγίνηκα ἕνα δύο μῆνες νὰ μάθω ἐτσοῦτα τὰ γράμματα ὁποὺ βλέπετε, ἐφαντάστηκα νὰ γράψω τὸν βίον μου, ὅσα ἔπραξα εἰς τὴν μικρή μου ἡλικία καὶ ὅσα εἰς τὴν κοινωνία, ὅταν ἤρθα σὲ ἡλικία, καὶ ὅσα διὰ τὴν πατρίδα μου ὁποὺ μπῆκα εἰς τῆς ἑταιρείας τὸ μυστήριον διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς λευτεριᾶς μας καὶ ὅσα εἶδα καὶ ἔξερω ὁποὺ γίναν εἰς τὸν Ἀγῶνα, καὶ σὲ ὅσα κατὰ δύναμη συμμέθεξα καὶ 'γὼ κι ἔκαμα τὸ χρέος μου, ἐκεῖνο ὁποὺ μποροῦσα. Δὲν ἔπρεπε νὰ ἔμπω εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ἕνας ἀγράμματος, νὰ βαρύνω τοὺς τίμιους ἀναγνῶστες καὶ μεγάλους ἄντρες καὶ σοφοὺς τῆς κοινωνίας καὶ νὰ τοὺς βάλω σὲ βάρος, νὰ τοὺς κινῶ τὴν περιέργειάν τους καὶ νὰ χάνουν τὶς πολυτίμητες στιγμές σ' αὐτά. Ἀφοῦ ὅμως ἔλαβα κι ἐγὼ ὡς ἄνθρωπος αὐτήνη τὴν ἀδυναμίαν, σᾶς ζητῶ συγνώμη εἰς τὸ βάρος ὁποὺ θὰ σᾶς δώσω».

Καὶ παρακάτω: «Ὅταν τὸ διαβάσετε ὅλο, ἀρχὴ καὶ τέλος, τότε νὰ κάμετε τὴν κρίση σας γιὰ ὅσους φέραν δυστυχήματα εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐμφυλίους πολέμους διὰ τὰ ἀτομικά τους νιτερέσια (δηλ. συμφέροντα) καὶ τὴν ἀποτέλεια τους καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἔπαθε καὶ παθαίνει ὡς σήμερον ἡ δυστυχισμένη πατρίδα καὶ οἱ τίμιοι ἀγωνισταί».

Ὁ Μακρυγιάννης εἶναι ὁ καλλιλλότερος γιὰ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἀγώνα, τὴ λευτεριὰ τὴν πολιτικὴ καὶ θρησκευτική. Ἄς τὸν ἀκούσουμε: Διηγεῖται στὴ σκηνὴ τῆς ὁρκωμοσίας του στὴ Φιλική Ἑταιρεία:

«Πῆγα, στοχάστηκα καὶ τὰ 'βαλα ὅλα ὁμπρός καὶ σκοτωμὸν καὶ κιντύνους καὶ ἀγῶνες θὰ τὰ πάθω διὰ τὴν λευτεριὰν τῆς πατρίδος μου καὶ τῆς θρησκείας μου. Πῆγα καὶ τοῦ εἶπα: Εἶμαι ἄξιος.

Τοῦ φίλησα τὸ χέρι, ὁρκίστηκα. Τὸν παρακάλεσα νὰ μὴ μοῦ μαρτυρήσῃ τὰ σημεῖα τῆς κατηχήσης, ὅτ' εἶμαι νέος καὶ νὰ μὴν ἀντέσω (ἀνθέξω δηλ.) καὶ λυπηθῶ τὴ ζωή μου καὶ προδώσω τὸ μυστήριον καὶ κιντυνέψῃ ἡ Πατρίς. Συμφωνήσαμεν καὶ εἰς αὐτό...

Μπῆκα στὸ μυστικὸν καὶ ἀναχώρησα ἀπὸ τὸν πατριώτη μου καὶ πῆγα εἰς τὸ σπίτι μου καὶ ἐργαζόμουνε διὰ τὴν πατρίδα μου καὶ θρησκείαν μου, νὰ τὴν δουλέψω 'λικρινῶς, καθὼς τὴ δούλεψα, νὰ μὴ νὲ εἰπῆ κλέφτη καὶ ἄρπαγα, ἀλλὰ νὰ μὲ εἰπῆ τέκνον της καὶ ἐγὼ μητέρα μου».

Νὰ ποιὸ ἦταν τὸ πνεῦμα τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Ἀνώνα:

«Καὶ δὲν εἴχαμεν οὔτε ὅπλα οἱ περισσότεροι, οὔτε τ' ἀναγκαία τοῦ πολέμου ὅλοι. Ἀποφάσισαν οἱ νοικοκυραῖοι ὅτι ἡ τυραγνία τῶν Τούρκων —τὴν δοκίμασαμεν τόσα χρόνια, δὲν ὑποφέρονταν πλέον. Καὶ δι' αὐτήνη τὴν τυραγνία, ὁποὺ δὲν ὁρίσαμεν οὔτε βιόν, οὔτε τιμή, οὔτε ζωή (Εέραμεν κι' ὅτ' ἤμασταν ὀλίγοι καὶ χωρὶς τ' ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου) ἀποφασίσαμεν νὰ σηκώσωμεν ἄρματα ἐναντίον αὐτῆς τῆς τυραγνίας. Εἴτε θάνατος, εἴτε λευτεριά. Τώρα ὁποὺ ἀρχίσαμεν, νὰ τοὺς πολεμήσομεν καὶ νὰ θυσιάσομεν καὶ τὸν βιόν μας εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ σ' ἐκείνους ὁποὺ δὲν ἔχουν τὸν τρόπον, νὰ τοὺς ζωοτροφίζομεν καὶ νὰ κάνουν καὶ ἐκεῖνοι τὰ χρέη τους διὰ τὴν Πατρίδα. Τότε σύστησαν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς τίμιους καὶ πρόβλεπαν διὰ τὰ ἀναγκαῖα καὶ